

«WEST SIDE STORY»

NOSTALGIA ON MÖÖDAS

15. oktoobril lasti Tallinna Linnahallis noorus lavale. Esietendus Leonard Bernsteini «West Side Story».

Lavastaja on Neeme Kuningas, dirigent Tarmo Leinatamm, koreograaf Mait Agu, kujundaja Ervin Öunapuu, näitejuht Helgi Sallo, repetiitor Ülle Ulla. Peaosades mängivad Tiiu Kütt, Mare Väli, Lauri Vasar, Rauno Elp ja Toomas Toibert. Teiste osaliste seas on lavale toodud ka päris auto. Meeleolu loova toosuga. Igihalja noorteloo, Romeo ja Julia ameerika variandi taastulek läks suure publikumenuga. Ja tõi samas rahva ette need lavale sündinud isiksused, kes nüüd hakkavad ilma tegema.

On mingi valik neid veetlevaid leedisid ja lääneserva lugusid, mida meilgi ikka ja jälle lavastatakse. Ka siin nimetatakse neid muusikalideks, ehkki kohati oleks K.A.Hermani leidussõna «lauleldus» kohasemgi. Alatooni ja stiili poolest. Muusikal on žanr, milles ameeriklased on mitte ainult ületamatud, vaid isegi adekvaatselt jälgendamatud.

Eesti publik on näinud neid filme. Ja ka ameeriklaste endi uusi versioone — eriti sageli just «West Side Story'st». Niisiis teatakse, kuidas see peab välja nägema. Sestap järgitakse ka kodukootud ko-

peeringutes filmides nähtut — liikumisest ja käitumisest kujunduse ja kostüümideni.

Võimaluste piires.

«West Side Story» (nimegi pole ju raatsitud maa-keelde panna!) uue kuue kohta võib mõndagi kriitilist öelda. Et tantsud-laulud on omavahel tervikuks lavastamata. Et muist kostüüme on kehvakesed — mõni liigagi helesinine. Et peategelased ei vasta osaliselt või tervenisti eelarvamustele, millised peavad olema originaali koo- piad. Et mõnel mehel jääb sarmi väheks, mõnel kunstlokke üle...

See on tegelikult kõõmes.

Eesti Muusikaakadeemia, Estonia Teater, peda-

googikaülikool ja teised on ära teinud pompöösse töö. Kõik algas ju ooperiklassi tööst, millele järgnesid osaliste leidmise konkurss ja orgunni-imesed väga lühikese aja jooksul.

Noored artistid ise tunnistasid pärast esietendust Neeme Kuninga organisaatorivõimeid. Veel enam aga vaeva, mis 1964. aasta Maria Helgi Sallo nendega näinud. Tõepoolest, nii heal tasemel laulu pole Eestis ammu kuulda olnud. Selles mõttes, et koolitus ja kandvus on liidus elavuse ja värskusega. Pealegi on senised ooperi ja opereti tugisambad saanud märkamatult 50-aastaseks. Vanemakski. Ja nüüd korraga sellised uued, võimsad hääled —

Tiiu Kütt (Maria — meenutab millegi poolest pisut noort Sallot, kui salvestisi uskuda), Mare Väli (Anita) ja Rauno Elp (Riff). Ka Toomas Toibert (Tony), kuid tema on rohkem vikerlaste ja tormide ranna natuur. Väga-meie-mees. Kontrastiks igati veetlevale Mariale.

«West Side Story» trupis on tants, laul ja näitlemine üldjoontes õnnelikult ühinenud. Jääb näiteks arusaamatuks, kuidas suudab Rauno Elp nii briljantselt laulda, kui ta vihub sinna juurde viimase peal tantsu. Kuidas suudab Tiiu Kütt professionaalselt näidelda, kui ta vallandab samal ajal oma õblukese keha kohta uskumatut häält. See on niisiis võimalik. Ning Lauri Vasara Bernardo reedab noore artisti mitmekesisest eelharidusest — iga laulja ei tantsiks ju vilunult ladinameerika tantsu.

Või mine sa tea — artistid ei usu siamaale veel isegi, et Mait Agu Ülle Ulla toetusel suutiski karud tantsima panna. Ju siis karud ise tahtsid. Kuigi poisid ei armasta enamasti niimoodi tantsida. Et kõik oleks «nagu päris», on aluseks võetud Jerome Robbinsi originaalkoreograafia. «Jetside» poolel tegutsevad jassakad sellid, kes on kahe jalaga maa peal. Ja on samas pandud tantsima nii, et seda võib tõepoolest tantsuks nimetada. Täieli-

□ Mait Agu õpetusi jagamas.

RY»

ÖDAS

Tiiu Kütt (Maria — meenutab millegi poolest pisut noort Sallot, kui salvestisi uskuda), Mare Väli (Anita) ja Rauno Elp (Riff). Ka Toomas Toher (Tony), kuid tema on rohkem viikerlaste ja tormide ranna natuur. Väga-meie-mees. Kontrastiks igati veetlevale Mariale.

«West Side Story» trupis on tants, laul ja näitlemine üldjoontes õnnelikult ühinenud. Jääb näiteks arusaamatuks, kuidas suudab Rauno Elp nii briljantselt laulda, kui ta vihub sinna juurde viimase peal tantsu. Kuidas suudab Tiiu Kütt professionaalselt näidelda, kui ta vallandab samal ajal oma õblukese keha kohta uskumatut häält. See on niisiis võimalik. Ning Lauri Vasara Bernardo reedab noore artisti mitmekesist eelharidust — iga laulja ei tantsiks ju vilunult ladinameerika tantsu.

Või mine sa tea — artistid ei usu siinemaale veel isegi, et Mait Agu Ülle Ulla toetusel suutiski karud tantsima panna. Ju siis karud ise tahtsid. Kuigi poisid ei armasta enamasti niimoodi tantsida. Et kõik oleks «nagu päris», on aluseks võetud Jerome Robbinsi originaalkoreograafia. «Jetside» poolel tegutsevad jassakad sellid, kes on kahe jalaga maa peal. Ja on samas pandud tantsima nii, et seda võib tõepoolest tantsuks nimetada. Täieli-

3x Toomas Sula

□ Enne etendust...

□ ... ja etenduse ajal.

ku rahulduse huvides on lauljate poolele lisatud solistik, riitusetantse esitama päris-tantsija Dmitri Hartsenko.

Heakene küll, et nüüdis-Tony armupoosid on groteski-lähedased, armastajapaarid üpris ebaharmoonilised — mistõttu lavastuse põhiohk pole mitte Mari-Tony, Bernardo-Anita lool, vaid revüü osadel. Selles spontaanses lavastuses on hoogu, muhe-dat loomulikkust, paljulu-

bavaid karaktereid. On ju sedagi küllalt palju, et meie professionaalne show-lava tühjaks ei vananeks.

Uute tegijate pealetormamise juures on sümboolne, liigutavgi vanade olijate — Helgi Sallo, Ülle Ulla, Mait Agu, Tiit Tralla — abi ja osalus. Helgi Sallo laul teises vaatuses on iseäranis tähenduslik kindlasti neile, kes mäletavad teda Mariana.

Ei tea, mida näitas lava-

täis Eesti teatritulevikku neile välismaalastele, kes täitsid suure osa «West Side Story» väljamüüdü saalistest.

Kohal olnuile, olijaile ja jääjaile tõestati küll kõigi vahenditega, et muusikali alal on nostalgia ja kesk-ealiste ainuvalitsemine möödas. On tulemas noori, kes sobivad lavale. Kelle tulemine ise on tähtsam kui pisivead, mis kaasnevad esimese katsega.

KATI MURUTAR